

Dosar nr. 5215/2/2021

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IX-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 66

Ședința publică din data 21.01.2022

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE: LAURA MARINA ANDREI
GREFIER: ANDREEA ECATERINA CASANGIU

Pe rol se află soluționarea cererii de contencios administrativ și fiscal formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, în contradictoriu cu pârâțul **TRIFU CONSTANTIN**, având ca obiect *Constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității (OUG nr.24/2008)*.

La apelul nominal făcut în ședință, părțile au lipsit.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, învederându-se că a fost solicitată judecata cauzei în lipsă, după care,

Curtea, în raport de prevederile art. 131 Cod procedură civilă, față de obiectul cererii deduse judecării, constată că este competentă a soluționa prezenta pricină general, material și teritorial.

Deliberând, Curtea, în temeiul art.258 alin.1 și 255 alin. 1 din Codul de procedură civilă, încuviințează proba cu înscrisuri, apreciind-o ca fiind utilă și pertinentă soluționării cauzei.

Curtea reține cauza în pronunțare.

C U R T E A,

Deliberând, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a IX a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 02.08.2021, sub nr. 5215/2/2021, reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a formulat chemat în judecată pe pârâțul TRIFU CONSTANTIN, solicitând instanței ca, prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună constatarea existenței calității de colaborator al Securității cu privire la Trifu Constantin.

În motivare cererii sale, reclamanta a arătat că astfel cum rezultă din cuprinsul notei de constatare nr. DI/I/1480/17.09.2020 pârâțul a fost recrutat inițial pe linie de miliție (1978-1981), ulterior pe linie de Securitate (1981-1989), în scopul încadrării informative a locuitorilor din comuna Jamu Mare, județ Timiș. În perioada colaborării cu fosta Securitate (1978-1989), pârâțul, titular al dosarului nr. R 386258 (FR 33144/TN), cotă C.N.S.A.S., a întocmit și semnat olograf, un angajament (dosar nr. R 386258, f. 6). Numele conspirativ de informator preluat a fost „ȘTEFĂNESCU”. Din perspectiva dispozițiilor art 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare, relevante sunt documentele existente în dosarele nr. R 386258 și nr. 11041377, care demonstrează faptul că pe parcursul colaborării cu Securitatea, pârâțul a furnizat informații prin care se denunțau activități potrivnice

regimului totalitar comunist, ce au vizat îngrădirea dreptului la viață privată – art.17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile. Este de notorietate faptul că statul comunist încerca să limiteze relațiile neoficiale dintre cetățenii români și cei străini întrucât, prin astfel de contacte, cetățenii români puteau veni în contact cu ideile care circulau în lumea liberă și care nu erau foarte bine cunoscute în țară iar cetățenii străini puteau cunoaște adevărata situație cu privire la condițiile de viață din România ori cu privire la gradul de respectare a drepturilor omului la noi în țară, situații care, evident, difereau profund față de cele prezentate de propaganda oficială a regimului. Indiferent că persoana denunțată critica regimul, sau la împrăjurarea că cel denunțat avea relații cu cetățeni străini, ambele conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât ambele atitudini erau neagreate de regim, îngrădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

De asemenea, reclamanta învederează că Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat, în jurisprudența sa în această materie, că informațiile referitoare la apartenența unei persoane la o grupare religioasă, în condițiile în care ideologia regimului comunist era incompatibilă cu noțiunea de religie" (Decizia nr. 1477/11.03.2011), reprezintă o atitudine potrivnică regimului comunist, iar denunțarea acestei apartenențe îndreptățește reținerea calității de colaborator al Securității. Astfel, consideră că denunțarea apartenenței la grupări religioase neagreate de regimul comunist nu poate fi calificată altfel decât ca denunțarea unei atitudini potrivnice regimului comunist. Este cunoscut faptul că regimul comunist încerca să descurajeze și să limiteze prin toate mijloacele practicarea religiei. Principalele victime ale acestei politici erau cultele neagreate de regim, chiar și cele care se bucurau de o recunoaștere oficială. Aceste culte nu își puteau promova nestingherit mesajele. Persoanele care, înainte de 1990, aveau la grupări religioase neagreate de regimul comunist își asumau riscuri importante. Pe lângă permanenta supraveghere din partea autorităților represive și dincolo de piedicile puse în calea practicării religiei, aderenților acestor grupări le era îngrădit accesul la anumite funcții sau nu li se permitea exercitarea anumitor profesii. Persoanele despre care autoritățile aflau (sau în legătură cu care existau indicii) că fac parte din aceste grupări erau marginalizate în societate. Situația cultelor religioase a fost una extrem de delicată în perioada comunistă, în care singura religie ce trebuia propovăduită era filozofia materialist-dialectică. În aceste condiții, chiar și cultului ortodox, aflat într-o poziție privilegiată în raport cu autoritățile de stat, i-au fost impuse o serie de obligații față de regim, în așa fel încât manifestările religioase să nu depășească intimitatea lăcașului de cult și să nu interfereze cu propaganda ateistă. De altfel, orice manifestare religioasă atipică, așa cum a fost și Oastea Domnului, era privită cu suspiciune de organele de stat, fiind încadrată așa cum se reține și în Raportul final al Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, 2006, în categoria „grupărilor anarhice”. De asemenea, potrivit aceluiași raport, *„îngrijorarea față de menținerea sentimentului religios la cote ridicate a determinat autoritățile de la București să inițieze în anii 1960-1980 acțiuni de educare științifică și de combatere a misticismului și obscurantismului din conștiința maselor.”* Este evident că, denunțarea de către pârât a existenței unor persoane ce desfășurau activități religioase și care încercau să atragă noi adepți, se înscria în sfera delatiunilor ce se refereau la atitudini potrivnice regimului și care erau de natură a produce consecințe negative asupra celor vizați. Discuțiile de natură religioasă erau atent monitorizate de organele de securitate, având în vedere contextul ideologic în care acestea au avut loc.

O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale.

Informațiile furnizate vizează îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, deoarece nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări precum cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Pârâtul nu putea să cunoască în momentul furnizării informațiilor dacă Securitatea avea sau nu cunoștință de situațiile pe care acesta urma să le denunțe. Atât timp cât pârâtul nu a luat în calcul și ipoteza în care Securitatea nu ar fi cunoscut situațiile denunțate, rezultă că acesta nu a menajat interesele persoanelor denunțate, nu a avut o atitudine precaută și nici de protejare a celor denunțați. Prin urmare, nesocotind interesele celor denunțați, pârâtul a vizat îngrădirea drepturilor privind viața privată, atât timp cât a acceptat că persoanele denunțate puteau să facă obiectul unor investigații suplimentare ale Securității, ca rezultat al denunțurilor sale. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatările sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință. Este exclus ca pârâtul să nu fi realizat faptul că, odată ce furniza astfel de informații, asupra persoanelor la care se referea în denunțurile sale urma, de obicei, să se desfășoare o acțiune de investigare din partea Securității, ori o înăsprire a formelor de supraveghere, dacă persoanele în cauză erau deja urmărite. Aceste investigații suplimentare presupuneau cel puțin încălcarea dreptului la viață privată (prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului), prin căutarea și obținerea de noi informații despre cei urmăriți, fără acordul lor. Așa cum a arătat Decizia nr. 1780 din 24.03.2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, „pentru constatarea calității de colaborator al Securității este suficient în accepțiunea legii, ca denunțul să creeze numai o stare de pericol pentru cei denunțați.

În acest context, reclamantul învederează că legiuitorul nu cere existența unei pluralități de informări adresate Securității, care să îndeplinească standardele definiției legale, fiind suficient și un singur astfel de caz pentru reținerea calității de colaborator al Securității.

În drept, reclamanta a invocat dispozițiile art. 3 lit. g), art. (2) lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a) și art. 11 alin. (1) ale O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. (1) și art. 35 alin. (5) lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194, art. 223, 411 din noul Cod de procedură civilă.

Pârâtul nu a formulat apărări în instanță și nu a depus întâmpinare.

În cauză instanța a încuviințat administrarea probei cu înscrisuri.

Analizând cererea dedusă judecății prin prisma argumentelor părților, a textelor de lege incidente și coroborat cu înscrisurile depuse de reclamantul CNSAS la dosar, instanța apreciază acțiunea ca întemeiată și o va admite.

Cu titlu preliminar, din analiza OUG nr. 24/2008 Curtea subliniază că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării *a posteriori* a comportamentului persoanelor care în prezent candidează pentru sau ocupă demnități ori funcții publice ori dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Curtea reține că OUG nr. 24/2008 urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate sau care au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ respectiv,

prin consemnarea publică (publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S.) a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice.

Curtea consideră că în cauză s-a făcut dovada faptului că pârâtul a furnizat fostei Securități informații cu privire la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist care să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, motiv pentru care acțiunea urmează a fi admisă, cu consecința constatării calității pârâtului de colaborator al Securității.

Astfel, din înscrisurile aflate la dosar, Curtea reține că pârâtul a fost recrutat la data de 30.01.1978 de către Inspectoratul Județean Timiș sub numele conspirativ ȘTEFĂNESCU, pe linia informativă *comportamentul cetățenilor*. La data de 18.12.1978 pârâtul a completat și semnat angajament olograf – fila 31 dosar fond.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, colaborator al Securității este „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”. Din analiza înscrisurilor aflate la dosar reiese în mod cert întrunirea primei cerințe legale, respectiv furnizarea de către pârât organelor de securitate a unor informații privind activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. În ceea ce privește sintagma *activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist*, Curtea apreciază că, din perspectiva rațiunii și finalității legii, trebuie avut în vedere ceea ce autoritățile regimului comunist considerau, *factum notorium*, ca fiind activități și/sau atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanșa luarea de măsuri împotriva persoanelor vizate de delațiuni, aceste autorități fiind cele care defineau în mod discreționar atât ceea ce era permis, cât și ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare. Materialele furnizate de pârât pe parcursul colaborării cu organele de securitate, care îndeplinesc prima condiție impusă de legiuitor, se referă la comportamentul unor persoane determinate, fiind date 16 note informative numai în anul 1979 așa cum rezultă din aprecierea emisă la 20.01.1980 – fila 46 dosar fond, 6 note informative în anul 1980, 11 note în 1984. Notele informative date de către pârât privesc supravegherea pe linie informativă a numiților N.I., M.T., C.I., cunoscuți cu trecut politic reacționar, numiții K.H., S.E., legat de activitatea acestora și presupuse fapte legate de sustragerea de bunuri.

Din nota aflată la fila 84 dosar fond, Curtea reține că pârâtul redă aspecte legate de numiții C.C., I.D., V., I.M. ” C.C. fiind observat de mine că prin lunile ianuarie, februarie, martie a mers în bufetul din satul Lățunaș în repetate rânduri, unde am văzut la el bancnote de 100 lei foarte multe și nu mai lucra în cadrul SMA, spunând că are concediu neplătit prin faptul că susține că este bolnav. În împrejurările din bufet plătea de băut la numiții: I.D., V. și la alții, dându-le și lor bani, mai schimba pentru a nu fi bănuț că are numai sute. Același lucru făcea și cu chiriașii. Totodată, în cursul acestui an și-a cumpărat mai multe obiecte de uz casnic, ca: televizor, vană, aparat de radio etc. Soția lui, pe nume de I.M., nu lucrează la nici o unitate și face parte din secta penticostală.”

Referatele ofițerului de legătură atestă că persoanele vizate de notele informative erau subiect de supraveghere pentru organele de securitate, iar datele transmise de pârât au determinat extinderea ariei de monitorizare. Curtea subliniază că din înscrisurile atașate se constată că ofițerul de legătură trasa sarcini pârâtului: “Sursa a fost instruită să afle dacă la

el în cauză sosesc persoane străine, dacă fiul soției vine în vizită. Măsură: Se va solicita încadrarea informativă a numitului I. de la Electromotor."

Informările legate activitățile desfășurate în cadrul cultului religios și comentariile legate de comportamentul persoanei urmărite în societate, la locul de muncă prezintă atitudini ce ar fi potrivnice regimului totalitar comunist. Se impune a fi subliniat faptul că, în accepțiunea OUG nr. 24/2008 sintagma „atitudini potrivnice regimului” se referă la acele conduite neagreate de regim, îngrădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică. Față de conținutul acestor delațiuni, astfel cum în mod întemeiat a arătat și reclamantul, Curtea reține că din perspectiva regimului comunist aceste conduite îi expuneau pe cetățenii reclamați la represalii, la supraveghere din partea securității, aspect de altfel materializat în cauză, așa cum se observă din notele fostei securități care dispun supravegherea operativă a muncitorilor sezonieri - filele 83 și următoarele dosar fond. O serie de note au dus la luarea de măsuri de natură penală - „Acționăm prin el (nota DI-prin Ianăs). Organizăm în cooperare cu Arad un flagrant Luați legătura și propuneri urgente.”

Pe de altă parte, Curtea constată că și ce-a de-a doua condiție legală este îndeplinită în cauză, deoarece nu se poate susține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări de genul celor prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare și, prin urmare, a vizat această consecință. Așa cum s-a dezvoltat mai sus, Curtea apreciază că materialele informative expuneau persoanele vizate la o serie de repercusiuni, neputându-se vorbi despre date cu caracter general inofensive. În epoca respectivă, era absolut notoriu că relatările despre apartenența la diferite culte religioase a persoanelor, starea materială prosperă cu referire la surse ilicite erau aspecte de natură a expune persoanele care le-au formulat unor repercusiuni dintre cele mai grave (interzicerea părăsirii teritoriului țării, imposibilitatea avansării profesionale etc.). Informațiile furnizate de pârât, astfel cum au fost reținute de instanță, denunțau asemenea activități și atitudini cum ar fi aderarea la un cult religios, în condițiile în care ideologia regimului comunist era incompatibilă cu noțiunea de religie, indiferent despre ce cult religios era vorba, persoanele respective fiind considerate potențiali oponenți ai regimului; deținerea de sume mai mari de bani într-o perioadă în care, exceptând unele situații, cetățenii nu aveau cum să le obțină și trebuiau să facă dovada provenienței lor. Aceste informații au îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, respectiv dreptul la libertatea conștiinței și a religiei prev. de art.30 din Constituția României din 1965, coroborat cu art.18 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la viață privată prev. de art.17 din același Pact. Mai mult, se cunoștea public că pentru asemenea atitudini ostile statului totalitar, persoanele monitorizate puteau deveni oricând subiect de represalii de natură penală, cu consecințe imediate asupra libertății lor. Notele olografe depuse la dosarul cauzei relevă o atitudine de atașament și cooperare a pârâtului față de obiectivele propuse în colaborarea sa cu securitatea, precum și faptul că acesta era perceput ca neavând probleme de natură a genera posibile presiuni ale organelor fostei securități asupra sa.

Nu în ultimul rând, Curtea subliniază că și furnizarea unei singure informații care satisface cerințele art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 este suficientă pentru reținerea calității de colaborator al Securității. În acest sens, se constată că art. 2 lit. b) din OUG nr.24/2008 prevede „informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității”. Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică și teleologică a prevederilor legale anterior indicate conduc la concluzia că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale

omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost aptă să le aducă atingere. A intervenit așadar o atingere a vieții private, căci aceasta este menită să asigure dezvoltarea, fără interferențe exterioare, a personalității fiecărui individ, inclusiv în relație cu alte persoane. Prin urmare, nu este necesară producerea efectivă a unor consecințe negative, ci să existe potențialitatea de a se încălca drepturi sau libertăți fundamentale, asumată conștient de cel ce furnizează informațiile. Jurisprudența creată în această materie este în sensul că îndeplinirea condiției referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale nu presupune în mod obligatoriu încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi, ci doar expunerea persoanei denunțate unor posibile încălcări ale drepturilor sau libertăților fundamentale.

În concluzie, Curtea reține că informațiile furnizate de pârât au îngreunat dreptul la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la libertate religioasă prevăzut în același tratat internațional.

Față de aceste considerente, având în vedere că în cauză sunt întrunite cumulativ cele două condiții prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, Curtea, în temeiul art. 11 din același act normativ, va admite prezenta cerere și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de către reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, Sector 3, în contradictoriu cu pârâtul TRIFU CONSTANTIN, cu domiciliul în
....., județ Timiș.

Constată calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare, ce se va depune în caz de formulare la Curtea de Apel București Secția a IX-a Contencios Administrativ și Fiscal.

Pronunțată astăzi, 21.01.2022, prin punerea la dispoziție a soluției prin mijlocirea grefei instanței.

Președinte,
Laura Maria Andrei

Grefier,
Andreea Ecaterina Casangiu

Red.LMA./4ex./

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat
în dosarul acestei instanțe Nr. 2215/2022
se legalizează de noi.

GRETER SEC

*Scutit de plata pentru recurs
la data de 21.03.2022,*